

การศึกษาอนุกรมวิธานของไม้พุ่ม ไม้ล้มลุก และไม้เลื้อย
ในเขตอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว

ปวีณา ไจกระเสน

อาจารย์ที่ปรึกษา : อ.ดร. ต่อศักดิ์ สีลาพันธ์; อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : รศ. บุศบรณ ฌ สงขลา

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ปีการศึกษา 2545

ภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

อุทยานแห่งชาติปางสีดา ตั้งอยู่ในจังหวัดจังหวัดสระแก้ว เป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 41 ของประเทศไทย เป็นบริเวณที่ยังมีการการศึกษาความหลากหลายของพันธุ์พืชน้อยเมื่อเทียบกับพื้นที่ใกล้เคียง การศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพรรณพฤกษชาติบางส่วนในบริเวณนี้ โดยดำเนินการสำรวจและเก็บตัวอย่างพรรณไม้พุ่ม ไม้ล้มลุก และไม้เลื้อย ระหว่างเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2544 ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2545 ใน 3 เส้นทางศึกษาคือ เส้นทางหลักจากที่ทำการอุทยานฯ ถึงจุดชมวิวกิโลเมตรที่ 25 เส้นทางทุ่งหญ้าบุตาปอด และเส้นทางน้ำตกปางสีดา-ผาดะเคียน ได้ตัวอย่างพรรณไม้ทั้งสิ้น 250 หมายเลข และตรวจหาชื่อวิทยาศาสตร์ได้ 110 ชนิด 1 ชนิดย่อย และ 7 พันธุ์ ใน 86 สกุล และ 30 วงศ์ แยกเป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว 25 ชนิด วงศ์ที่พบมากที่สุดคือ วงศ์กล้วยไม้ (Orchidaceae) พบถึง 17 ชนิด รองลงมาคือวงศ์ขิงข่า (Zingiberaceae) พบ 6 ชนิด เป็นพืชใบเลี้ยงคู่ 85 ชนิด 1 ชนิดย่อย และ 7 พันธุ์ วงศ์ที่พบมากที่สุดคือวงศ์ดอกเข็ม (Rubiaceae) พบ 10 ชนิด 1 พันธุ์ และรองลงมาคือวงศ์ถั่ว (Fabaceae) และวงศ์ผักบุ้ง (Convolvulaceae) วงศ์ละ 9 ชนิด ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบ *Merremia cissoides* (Lam.) Hallier (Convolvulaceae) ซึ่งเป็นพรรณไม้ชนิดที่ยังไม่เคยมีรายงานว่าพบในประเทศไทยและคาดว่าจะเป็พืชต่างถิ่น ทั้งยังพบพรรณไม้ที่มีรายงานว่าเป็นพรรณไม้ถิ่นเดียว 6 ชนิด และพรรณไม้หายากอีก 2 ชนิด เมื่อเทียบกับการศึกษาพรรณไม้ในพื้นที่ใกล้เคียงที่สุดแล้วพบว่ามีพืชชนิดเดียวกันกับที่รวบรวมจากอุทยานแห่งชาติปางสีดา 50 ชนิด ส่วนที่เหลืออีก 60 ชนิดซึ่งแตกต่างกันนั้น อาจเนื่องมาจากสภาพป่า ปัจจัยทางดินและภูมิอากาศที่แตกต่างกัน ตัวอย่างพรรณไม้ที่รวบรวมได้ทั้งหมด เก็บรักษาไว้ ณ พิพิธภัณฑ์พืชศาสตร์อาจารย์สิน สุวตะพันธุ์ ภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Taxonomic study of shrubs, herbs and climbers at Pang Sida National Park,

Srakaew Province

Paweena Jaikrasane

Thesis Advisor : Tosak Seelanan, Ph.D.

Thesis Coadvisor : Assoc.Prof. Busban Na Songkhla

M.Sc. Thesis, Academic Year 2002

Department of Botany, Faculty of Science, Chulalongkorn University

ABSTRACT

Pang Sida National Park, Sra Kaew Province, is the 41th National park of Thailand. There is little information on plant diversity compared to adjacent area. The present study, thus, has an objective to investigate some flora in this area. Expedition and collection of shrub, herb and climber specimens were carried out during May 2002 to April 2003 in 3 routes. The first route started at the park head quater to the view point, ca. 25 km. apart. The second is Bu Ta Pod grassland route and the third is Pang Sida - Pha Ta Kien waterfall route. Specimens were gathered in total of 250 numbers, and identified to 110 species, 1 subspecies and 7 varieties in 86 genera and 30 families. Of these, 25 species were monocotyledonous plants and 85 species, 1 subspecies and 7 varieties were Dicotyledonous plants. Among monocotyledonous families, Orchidaceae and Zingiberaceae were the first and second highest in number of species found, 17 and 6, respectively. Furthermore, of dicotyledonous families, Rubiaceae was the richest, 10 species and 1 variety found, while Fabaceae and Convolvulaceae were the second richest with 9 species each. In this research we found the new record to Thailand, *Merremia cissooides* (Lam.) Hallier that might be an exotic species, 6 endemic species of Thailand, and 2 rare species. The comparison between Pang Sida National Park and the nearest area found 50 species in common. The rest are different which may be due, in part, to vegetation, climatic and edaphic factors. Voucher specimens are deposited at the Professor Kasin Suvatabhandhu Herbarium, Department of Botany, Faculty of Science, Chulalongkorn University